

Acordul post-Brexit – reguli pentru schimburile comerciale cu produse de origine preferențială

Material de opinie de Vladislav Dabija, Manager Taxe Indirecte, Deloitte România

Acordul comercial post-Brexit, încheiat cu doar câteva zile înainte de expirarea perioadei de tranziție, de Uniunea Europeană (UE) cu Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, stabilește modul în care se vor derula relațiile economice viitoare dintre cele două părți. Acordul se aplică cu titlu provizoriu începând cu 1 ianuarie 2021 și prevede eliminarea completă a taxelor vamale, dar numai pentru produsele care respectă regulile de origine preferențială.

Originea preferențială este conferită mărfurilor importate dintr-o țară atunci când sunt obținute integral sau sunt prelucrate substanțial în acea țară, parte a unui acord de comerț preferențial. Astfel, produsele pot beneficia de taxe reduse sau zero la import.

Care sunt cele mai importante aspecte de care trebuie să țină cont comercianții vizați?

Așadar, începând din acest an, companiile implicate în astfel de operațiuni trebuie, în primul rând, să verifice care sunt taxele vamale standard aplicate de UE și Regatul Unit pentru produsele pe care le comercializează. O bună parte din statele membre ale Organizației Mondiale a Comerțului aplică tarife vamale relativ mici. Din acest considerent, este posibil ca produsele respective să beneficieze deja de taxe vamale standard zero la importul în UE sau Regatul Unit. În acest caz, bunurile expediate între UE și Regatul Unit sunt deja scutite de plata taxelor de import, iar compania nu va trebui să îndeplinească formalitățile privind originea preferențială (aplicabile la importurile UE din state terțe, pentru ca taxele vamale să fie zero) cuprinse în acord. Cu toate acestea, companiile vor fi obligate să efectueze formalitățile de import și /sau export atunci când livrează bunurile din UE în Regatul Unit sau invers.

În cazul în care există taxe vamale, companiile implicate trebuie să stabilească posibila origine preferențială a mărfurilor, pe baza regulilor de origine incluse în acord, pentru a solicita cu succes taxe vamale zero pentru un produs importat din UE sau Regatul Unit. În acest scop, este necesar să se demonstreze că produsul implicat provine din UE sau Regatul Unit din perspectiva originii preferențiale. Este important de menționat că solicitarea unui tratament tarifar preferențial este o decizie comercială care nu trebuie luată imediat. Dacă lanțul de aprovizionare a companiei nu este încă pregătit să îndeplinească toate cerințele impuse de aceste reguli, mărfurile pot fi importate în UE sau Regatul Unit cu taxe vamale nepreferențiale/standard cu posibilitatea de a solicita cota preferențială (zero) în termen de trei ani de la momentul importului.

În acest demers comercial, companiile interesate trebuie să urmeze câțiva pași. Primul constă în analizarea codurilor de clasificare tarifară vamală pentru produsele pe care urmează să le importe/exporte și verificarea regulilor de origine preferențială. Cei care comercializează produse precum fructe proaspete, legume, animale vii, resurse naturale trebuie să demonstreze că acele produse sunt extrase, cultivate sau recoltate în UE sau Regatul Unit pentru a fi considerate „obținute în întregime” de acolo și scutite de taxe vamale.

Cei care comercializează produse fabricate/prelucrate trebuie să stabilească dacă acestea au fost transformate suficient în UE sau Regatul Unit. Dacă tipul de procesare a produselor este încadrat în categoria „operațiuni minime”, înseamnă că este insuficientă pentru a conferi originea produsului. Lista cu operațiunile minime, cum ar fi „simpla asamblare a părților”, este cuprinsă în acord.

Dacă tipul de prelucrare sau fabricație care are loc în UE sau Regatul Unit depășește nivelul de „operațiuni minime”, produsul trebuie să îndeplinească și cerințele cuprinse în „Regulile de origine specifice produsului” cuprinse în acord. Aceste reguli stipulează ce fel de transformare trebuie să aibă loc cu materialele neoriginare utilizate la fabricarea produsului exportat pentru ca acesta să poată beneficia de cotă zero la taxele vamale. În plus, în acord sunt specificate și contingentele de origine, alternativele la regulile de origine specifice produsului și regulile tranzitorii specifice produsului aplicabile acumulatorilor electrice și vehiculelor electrificate.

Cum se dovedește originea produsului?

După ce s-a stabilit că produsul în cauză îndeplinește regula de origine preferențială, comerciantul trebuie să se informeze cu privire la modul în care trebuie să facă cererea de origine preferențială la importul său în UE sau Regatul

Unit. Acordul permite comercianților să solicite taxa vamală preferențială pe baza atestatelor de origine (constând într-o declarație a furnizorilor înscrisă pe factură) sau a informațiilor pe care le deține importatorul. În ambele cazuri, cererea de origine preferențială trebuie să se bazeze pe informațiile și documentele suport care susțin originea solicitată.

Astfel, pentru a fi în măsură să revendice cu succes originea preferențială, comercianții sunt sfătuiți să ia în considerare întregul lanț de aprovizionare/procesele de fabricație: de unde provin materialele utilizate la fabricarea produsului, ce entitate din lanțul de aprovizionare cunoaște procesul de fabricație la care a fost supus produsul și poate face o declarație privind originea, care este responsabilul pentru vămuirea mărfurilor (acesta din urmă este, în general, responsabil cu dovedirea originii mărfurilor).

Pentru a atesta originea pe documente comerciale la importul în Regatul Unit, exportatorii din UE trebuie, în general, să fie înregistrați în sistemul REX (Sistemul exportatorilor autorizați). Însă pentru mărfurile cu o valoare mai mică de 6.000 de euro nu este necesară înregistrarea REX. La importul în UE, exportatorii din Regatul Unit trebuie să prezinte un atestat de origine ce include numerele lor EORI (număr de înregistrare și identificare a operatorilor economici) din Regatul Unit.

O alternativă la un atestat de origine este revendicarea preferinței pe baza informațiilor pe care le deține importatorul. În acest caz, exportatorul nu trebuie să facă declarații oficiale cu privire la statutul originar al mărfurilor. Cu toate acestea, exportatorul sau producătorul ar putea fi obligați să furnizeze importatorului informații care să susțină originea produsului.

În cazul procesării și fabricării produselor, acestea trebuie să aibă loc, în principiu, pe teritoriul UE sau al Regatului Unit pentru ca produsul să fie considerat de origine preferențială. Există, totuși, excepții pentru bunurile returnate. Mai mult, chiar dacă acordul permite transportul produselor către state terțe, pentru a fi expuse sau depozitate acolo, acestea își pot păstra statutul de origine preferențială numai dacă nu au fost modificate în statul terț respectiv. Autoritățile vamale pot solicita o dovadă în acest sens.

Nu în ultimul rând, este extrem de importantă stabilirea unui proces de control al originii și a unei administrări adecvate pentru a demonstra originea preferențială a bunurilor comercializate. În această privință, trebuie să se țină cont de faptul că cerințele/perioadele de păstrare a înregistrărilor pot fi diferite în cadrul părților la acord și, de asemenea, pot varia în funcție de statele membre ale UE. Acest aspect este important în cazul controalelor/verificărilor efectuate de autoritățile vamale competente.